

Klub Przyrodników

ul. 1 Maja 22, 66-200-Świebodzin
Konto: BZ WBK SA o/Świebodzin nr 28 1090 1593 0000 0001 0243 0645
tel./fax 068 3828236, e-mail: kp@kp.org.pl, <http://www.kp.org.pl>

Świebodzin, 23 grudnia 2014 r.

Minister Środowiska

dotyczy: zmiana ustawy Prawo Łowieckie

W związku z projektem zmiany ustawy Prawo Łowieckie, zamieszczonym na portalu Rządowego Procesu Legislacyjnego (projekt z 16 grudnia 2014 r.), przedkładam następujące propozycje:

1. Dodać do wytycznych do określenia zasad sporządzania rocznych i wieloletnich planów łowieckich (art. 8 ust. 4) także ochronę przyrody (por. niżej uwagi w sprawie elementów, jakie należałoby wprowadzić do treści tych planów).
2. Dodać ochronę przyrody do wytycznych do narzucenia rozporządzeniem minimalnych/maksymalnych liczb zwierząt do pozyskania. Przepis może być potrzebny np. w przypadku zwalczania inwazyjnych łownych gatunków obcych.
3. Wprowadzić możliwości nie obejmowania obwodami łowieckimi, a także okresowego wprowadzania zakazu polowania dla terenów w obwodzie łowieckim, także w stosunku do:
  - a) terenów, dla których wymogi ochrony przyrody wymagają wyłączenia z wykonywania polowania, np. terenów wskazywanych w planie zadań ochronnych obszaru Natura 2000,
  - b) terenów wykorzystywanych do rekreacji i wypoczynku ludności.

Ad. (a): W wielu obszarach Natura 2000 identyfikowane są sytuacje, w których określone miejsca i tereny powinny być wyłączone z możliwości polowania, np. w celu zachowania spokoju ptaków. Postulaty takie niekoniecznie wiążą się ze sprzeciwem środowiska łowieckiego, a niekiedy znajdują w nim zrozumienie. Jednak, w obecnym stanie prawnym, jedyną formalną możliwością osiągnięcia takiego wyłączenia byłoby uznanie takiego terenu za rezerwat przyrody, co nie zawsze jest celowe. Powinna istnieć niezależna i samoistna możliwość trwałego wyłączenia pewnych terenów z wykonywania na nich polowania z przyczyn ochrony przyrody, co można zapewnić dodając taką przesłankę w art. 26 ustawy, gdzie i tak konieczne jest dodanie przesłanki w postaci wniosku posiadaczy nieruchomości.

Przy okazji zwracam uwagę, że art. 26 ust. 2 powinien brzmieć: „rezerwaty przyrody, z wyjątkiem rezerwatów lub ich części, w których na obszarach wyznaczonych w planie ochrony lub zadaniach ochronnych dopuszczono wykonywanie polowania”, a nie „rezerwaty przyrody, z wyjątkiem rezerwatów lub ich części, w których na obszarach wyznaczonych w planie ochrony lub zadaniach ochronnych nie zabroniono wykonywania polowania”, gdyż co do zasady polowania w

rezerwach zabrania ustawa, a plan lub zadania ochronne mogą polowanie dopuścić (art. 15 ust. 1 pkt 4 ustawy o ochronie przyrody).

Ad. (b): Polowanie w sąsiedztwie licznie wykorzystywanych szlaków turystycznych, albo na terenach licznie wykorzystywanych do rekreacji, stwarza zbyt duże ryzyko dla osób postronnych. Dlatego powinna być możliwość objęcia np. otoczenia szlaków turystycznych, ścieżek dydaktycznych itp. zakazem polowania.

4. Równocześnie, podział terenu województwa na obwody łowieckie, w tym wskazanie terenów nie wchodzących w skład obwodów łowieckich, powinien podlegać konsultacjom społecznym, bez ograniczenia kręgu osób i podmiotów mogących zgłaszać uwagi i wnioski do projektu tylko do właścicieli i posiadaczy nieruchomości. Społeczne konsultowanie projektów wszystkich aktów prawa, w tym aktów prawa miejscowego, jest standardem dobrego tworzenia prawa i standardem państwa obywatelskiego.

Właściciele i posiadacze nieruchomości i tak będą w sytuacji szczególnej, ponieważ ich sprzeciw wobec objęcia nieruchomości obwodem łowieckim będzie mógł podlegać, w przypadku odrzucenia go, analizie sądownoadministracyjnej – w przeciwieństwie do innych autorów uwag, będą oni mieli prawo zaskarżania uchwały Sejmiku do WSA.

5. Należy określić dostępny dla właścicieli i posiadaczy nieruchomości tryb wnioskowania o wyłączenie nieruchomości z istniejącego obwodu łowieckiego – np. w przypadku zmiany właściciela, zmiany zamierzonego sposobu korzystania z nieruchomości itp. Należy także ustalić, jak ma następować wyłączanie z obwodów łowieckich np. parków narodowych i rezerwatów przyrody nowo utworzonych oraz innych terenów, dla których zaistnieje przesłanka wyłączająca. Może to być np. obowiązek dokonywania przez Sejmik, co najmniej raz w ciągu kadencji, analizy aktualności podziału terenu województwa na obwody łowieckie z uwzględnieniem w/w wniosków właścicieli i posiadaczy nieruchomości.
6. Jako przesłanka do analizy wniosków o wyłączenie własności z podziału na obwody łowieckie powinny być wskazane także zasady religijne lub moralne właściciela nieruchomości, w szczególności wyrażone sądowno ustanowionym zakazem polowania.
7. Możliwość wnioskowania o sądowe ustanowienie zakazu polowania na własnej nieruchomości ze względu na przekonania religijne lub wyznawane zasady moralne powinna dotyczyć wszystkich nieruchomości oraz wszystkich właścicieli i posiadaczy gruntów, a nie tylko nieruchomości zabudowanych. Pozbawienie możliwości występowania o zakaz właścicieli nieruchomości niezabudowanych wydaje się naruszać zasady konstytucyjne. Należy tu pamiętać, że o ustanowieniu lub nieustanowieniu zakazu będzie orzekać sąd, a stroną postępowania będzie zarządca obwodu łowieckiego, to sąd powinien więc zważyć wszelkie aspekty proponowanego wyłączenia.
8. Polowania na gęsi niebędące w locie są również nieetyczne i powinny być wykluczone.
9. Należy także wykluczyć polowania na łyski na tafli wody.
10. Z możliwości polowania w nocy należy wykluczyć polowania na gęsi i kaczki na zlotach i przelotach. W warunkach nocnych nie ma możliwości prawidłowego rozpoznania gatunków i istnieje wysokie ryzyko zabijania gatunków chronionych lub gatunków w okresie ochronnym.

Równocześnie podtrzymuję wnioski przedłożone w piśmie z 19 listopada 2014 r., uważając że przy okazji nowelizacji Prawa Łowieckiego potrzebne jest także:

- a) Rozszerzenie zakresu wieloletnich planów łowieckich w taki sposób, by obejmowały one całość zakresu gospodarki łowieckiej – także zagadnienia dotyczące pozyskiwania zwierzyny drobnej i gospodarowania nią;
- b) Wprowadzenie możliwości określania, w wieloletnich planach łowieckich, terenów na których stosuje się szczególne ograniczenia form i terminów wykonywania polowania lub ograniczenia co do gatunków, na jakie można polować;
- c) Wyraźne zapisanie, że wieloletnie plany łowieckie podlegają procedurze strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

Gospodarowanie zasobami zwierzyny drobnej w wielu przypadkach ma duże znaczenie dla środowiska i dla populacji dziko żyjących gatunków, powinno więc być objęte planowaniem, a plany powinny być analizowane z punktu widzenia oddziaływania na środowisko. Przykładowo: odstrzał ptaków łownych potencjalnie znacząco oddziałuje na obszary Natura 2000, na których te gatunki są przedmiotami ochrony (odstrzały takie są realizowane także w obszarze, który został desygnowany dla ochrony gatunku!). Z drugiej strony, ograniczanie i utrzymanie na niskim poziomie populacji gatunków obcych, jak np. norka amerykańska, wymaga skoordynowanych planów, a znaczenie wykonania takich planów dla środowiska w praktyce jest podobne, jak znaczenie wykonania planów gospodarowania populacjami zwierzyny grubej dla rolnictwa i gospodarki leśnej.

Zagadnienie oceniania oddziaływania planów łowieckich na środowisko, w tym na obszary Natura 2000, było już przedmiotem zainteresowania Komisji Europejskiej. Wiadomo nam, że pismem z 20.09.2011 r. znak DP-7010-38/42367/11/RS Minister Środowiska deklarował Komisji Europejskiej, że wieloletnie plany łowieckie w Polsce podlegają strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko, a roczne plany są tylko wykonaniem planów wieloletnich. Deklaracje te nie są prawdziwe, gdyż nigdy dotąd dla wieloletniego planu łowieckiego nie przeprowadzono oceny oddziaływania na środowisko ani na obszar Natura 2000. Zagadnienie odstrzału dzikich ptaków łownych, mogące mieć znaczenie dla obszarów Natura 2000, ujmowane jest wyłącznie w planach rocznych, których nie można w związku z tym uważać tylko za instrumenty wykonania planu wieloletniego. Ówczesne deklaracje Ministra zostaną zweryfikowane w 2017 r. w nowym cyklu opracowywania planów wieloletnich, należy więc zadbać, by do tego czasu stały się prawdziwe.

Czasowe ograniczanie form i terminów wykonywania polowania, lub gatunków na jakie można polować, na wyznaczonych terenach w obrębie obwodów łowieckich, powinno być jednym z narzędzi planowania gospodarki łowieckiej i minimalizowania jej oddziaływania na środowisko. Narzędzie to powinno służyć np. do tworzenia trwale utrzymywanych ostoi zwierzyny oraz do tworzenia trwałych ostoi, w których polowanie jest okresowo ograniczone ze względu na potrzeby innych gatunków (przykładowo: w miejscach występowania noclegowisk żurawi w okresie wykorzystywania noclegowiska). Takie ograniczenia są rozumiane przez środowiska łowieckie, obecnie jednak brak formalnej ścieżki do ich wprowadzenia w sposób gwarantujący wystarczającą pewność prawną.

Z poważaniem

Do wiadomości:

– Państwowa Rada Ochrony Przyrody